

Republika Slovenija

Predsednik države: Borut Pahor

Predsednik vlade: Marjan Šarec

Slovenija ni spoštovala, zaščitila in promovirala pravic beguncev in migrantov. Pravna opredelitev posilstva v kazenskem zakoniku ni bila skladna z mednarodnim pravom in standardi človekovih pravic. Sistem socialne oskrbe starejših ostaja skrajno neustrezen. Romi so se še naprej soočali z razširjeno diskriminacijo in socialno izključenostjo na vseh področjih življenja.

Begunci in prosilci za azil

Številnim potencialnim prosilcem za azil, ki so v Slovenijo vstopili z nezakonitim prehodom meje, je bil zavržen dostop do mednarodne zaščite, kaznovani so bili z denarno kaznijo in prisilno vrnjeni - pogosto v skupinah - v sosednjo Hrvaško. Takšni kolektivni izgoni so bili izvedeni brez ustreznih postopkovnih varovalk načela non-refoulement (t.j. prisilna vrnitev v državo ali na ozemlje, kjer je verjetnost preganjanja ali kršitev človekovih pravic). Država je vračanja izvajala kljub verodostojnim poročilom o široko razširjenem nasilju in zlorabah s strani hrvaške policije ter tveganju nadaljnjega izгона v Bosno in Hercegovino.

Organizacije za človekove pravice so dokumentirale številne primere, kjer so slovenske oblasti ignorirale namero prosilcev za azil, da zaprosijo za mednarodno zaščito, in kjer oblasti prispelim na meji niso posredovale informacij ali ustrezne prevajalske pomoči. Oblasti teh navedb niso primerno in učinkovito preiskale. Vlada je še naprej zavračala dostop javnosti do uradnih informacij v zvezi s policijskimi postopki in splošnimi razmerami na slovensko-hrvaški meji. Kljub odločbam Informacijskega pooblaščenca RS, da se ti dokumenti objavijo je vlada na sodiščih izpodbijala zahteve za razkritje. Sodišče je odločilo v prid razkritja dokumentov in decembra je Amnesty International dobila vpogled v prvi sklop razkritih dokumentov.

Nasilje nad ženskami in dekleti

Opredelitev posilstva v kazenskem zakoniku še naprej temelji na podlagi uporabe sile, grožnje s silo ali prisile, ne pa na privolitvi posameznika v spolni odnos, kar je v nasprotju z mednarodnim pravom in standardi človekovih pravic. Ministrstvo za pravosodje se je zavezalo k naslovitvi izziva v okviru širših sprememb kazenskega zakonika in je ustanovilo delovno skupino za pripravo predloga sprememb. Do konca leta ni bilo uradnega predloga sprememb.

Ekonomske, socialne in kulturne pravice

Računsko sodišče je septembra izdalo poročilo o sistemu socialne oskrbe starejših, v katerem je kritiziralo neaktivnost vlade v zadnjem desetletju in ugotovilo, da je sistem v kritičnem stanju. Glede na poročilo večini ljudi, ki potrebujejo pomoč, država ni zagotovila ustreznega dostopa do dolgotrajne oskrbe oziroma druge oblike cenovno dostopne socialne oskrbe. Nesorazmerno so bili prizadeti starejši iz nižjega socialno-ekonomskega sloja. Predstavniki Skupnosti socialnih zavodov so poročali, da je bilo vloženih približno 53.000 prošenj za približno 20.000 že zasedenih postelj, kar kaže na naraščajočo zaskrbljenost zaradi nezadostnih zmogljivosti v javni mreži domov za starejše.

Ministrstvo za zdravje je septembra napovedalo pripravo osnutka zakona o dolgotrajni oskrbi z večletno zamudo, a predloga do konca leta ni pripravilo.

Diskriminacija - Romi

Romi so se še naprej soočali s široko razširjeno diskriminacijo, visoko stopnjo brezposelnosti in socialno izključenostjo. Številni so še vedno živeli v segregiranih naseljih, v neprimernih bivališčih brez pravne varnosti nastanitve in brez dostopa do vode, električne energije, sanitarij in javnega prevoza.

Ministrstvo za okolje je pripravilo osnutek sprememb Gradbenega zakona, ki implementira odločbo Ustavnega sodišča iz oktobra 2017, da rušenje nezakonito zgrajene stavbe, ki je posameznikov edini dom, pomeni kršitev pravice do spoštovanja doma. Če bi bil sprejet, bi zagotovil sodno varovalko pred prisilnimi izselitvami, zlasti v nelegalnih romskih naseljih.

Izobraževalni uspeh romskih učencev je ostal slab, neuradno zbrani podatki pa kažejo, da več kot 60 odstotkov romskih učencev sploh ne konča osnovnošolskega izobraževanja. Obsežnejša analiza uspešnosti romskih učencev v osnovnih šolah ni bila na voljo, ker vlada ne zbira sistematično podatkov o romskih učencih in njihovih bivalnih pogojih. Romski otroci so bili še naprej nesorazmerno zastopani v osnovnih šolah s prilagojenim programom.